

Direcció general d'educació virtual Universitat de Valparaíso - Xile

Plantejament

Síntesi de gènesi, estructura i característiques de la Universitat de Valparaíso

L'any 1981, a partir d'un procés d'ajust estructural dissenyat durant el període d'autoritarisme del règim militar, la Universitat de Xile, la més important de les institucions públiques estatals d'educació superior, amb seus a totes les regions del país, és retallada i és dividida en universitats regionals. Aquesta decisió discrecional, sense cap participació de la comunitat universitària nacional, va tenir un cost addicional en perjudici de les universitats de caràcter regional, dependents de la Universitat de Xile.

Conseqüentment, neixen així les universitats públiques tradicionals derivades de la Universitat de Xile. Pel mateix, la Universitat de Valparaíso és una entitat d'educació superior, que reconeix i conrea els seus orígens des de la creació del primer curs de lleis el 1911, a la ciutat de Valparaíso i sota la direcció i protecció directa de la Universitat de Xile. Durant més de nou dècades, des que va ser seu de la Universitat de Xile a Valparaíso, ha estat font d'importants fites, en què destaca la presència i tradició que aquesta Universitat ha establert a la regió i el país, per mitjà de milers de professionals que han lliurat els seus coneixements a la comunitat.

La Universitat de Valparaíso es genera a partir de la Seu de la Universitat de Xile a Valparaíso, considerada com una de les institucions d'educació superior regional tradicional i pública més important del país. Pel mateix, té la seva ànima mater a la Universitat de Xile, històrica casa matriu, fundada l'any 1843 a la capital de la República de Xile; el seu primer rector fou Don Andrés Bello, un home del seu temps, però que va tenir la visió i el talent necessaris per transcendir moltes de les seves idees i apreciacions que admeten una profitosa projecció de la fertilitat i influència de la seva obra fins als nostres dies.

La Universitat de Valparaíso és una institució d'educació superior, estatal, pública, complexa, que s'inspira en principis com la tolerància, el pluralisme i el pensament lliure de tuteles religioses o polítiques i ideològiques, i la seva actuació es fonamenta en una actitud racional ètica, però alhora reflexiva, creativa i innovadora. La Universitat de Valparaíso desenvolupa i gestiona el coneixement integrat, amb presència regional, nacional i internacional, amb un aportament significatiu al coneixement, la cultura i el patrimoni. Orientada a la innovació, està reconeguda públicament com una de les universitats regionals més importants del país amb un procés d'internacionalització constant i creixent i la incorporació al món globalitzat.

Estratègies inicials d'implementació i desenvolupament tecnològic a la Universitat de Valparaíso

Una vegada iniciada l'etapa de generació d'autoritats unipersonals a partir de 1990, mitjançant processos i procediments diversos, propis i característics en cada una de les institucions universitàries públiques, amb un règim universitari de juntes directives, les autoritats unipersonals elegides pels seus parells es van veure enfrontades a grans dificultats per a l'organització i conducció d'una gestió eficient i eficaç. Les seves institucions compten amb recursos insuficients, que ha de proporcionar l'estat, per la qual cosa aquest prefereix optar per un mecanisme de fons concursable, cosa que genera distorsions entre les macrouniversitats, amb evidents avantatges comparatius, i les universitats més petites, majoritàriament universitats regionals. Els directius d'aquestes institucions han de procurar descobrir formes d'exercir el seu lideratge compatibles amb els grans canvis en les estructures organitzacionals.

Llavors, es preveia ja, encara que inicialment de manera incipient, un creixent desenvolupament de les tecnologies en l'ús dels processos administratius. La Universitat de Valparaíso comptava amb un AS/400 per a després incorporar un RS/6000 que, atès que no hi havia un adequat suport de *programari* que es comptava amb un personal d'escassa capacitat, va ser aprofitat i utilitzat de manera insuficient, pràcticament subutilitzat davant de les característiques específiques i la potència, almenys en aquell moment, que el sistema aparentment tenia.

A partir de 1991, el Ministeri d'Educació del Govern de Xile desenvolupa polítiques complementàries, amb plans inicials d'acció amb recursos i mecanismes de concursos per a projectes institucionals orientats a l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en els processos educatius. Sorgeixen els projectes concursables del Ministeri d'Educació; Projectes Mineduc, fons de desenvolupament institucional; projectes FDI, que va possibilitar en una primera etapa la creació del Centre d'Educació a Distància; projectes de millora de l'equitat i qualitat de l'educació superior, i projectes MECESUP. Al seu torn, les mateixes institucions, particularment la Universitat de Valparaíso, posa a disposició dels acadèmics, per a concursos interns, fons d'aquesta naturalesa i amb aquest mateix propòsit, per mitjà de la Direcció d'Investigació i Postgrau.

Desenvolupament de continguts a la web em la Universitat de Valparaíso, aproximació a un tutorial matemàtic

A l'escenari assenyalat anteriorment, un cop vaig haver tornat a les meves activitats acadèmiques de docència i investigació a la Facultat de Ciències, després d'haver assumit durant un període de quatre anys el càrrec de vicerector acadèmic a la Universitat de Valparaíso, vaig iniciar una etapa d'exploració en l'ús de la web de la Universitat per a introduir-hi continguts d'una de les assignatures de matemàtiques que durant diversos anys havia impartit de manera tradicional. Cap iniciativa similar no s'havia produït fins llavors. Reconec que vaig haver de salvar algunes dificultats de tipus informàtic i de suport computacional, a més de la simbologia específica que suposa un curs de matemàtiques. Tanmateix, l'ajuda del meu ajudant, exalumne d'aquesta assignatura i en la recta final per a titular-se com a enginyer en Informàtica, va ser el suport necessari que va permetre superar les meves deficiències inicials. He d'agrair la seva extraordinària paciència, entusiasme i dedicació. Així mateix, amb molta satisfacció comprovem, posteriorment, que aquests mateixos continguts van estar en pàgina oberta disponibles durant un temps al portal d'Universia. He de reconèixer que si bé la nostra aspiració era constituir un tutorial matemàtic, només va ser possible l'inici d'una etapa que, posteriorment, va poder ser corregida parcialment per mitjà del *learning space*.

Quan el rector es va assabentar d'aquesta primera experiència pilot a la Universitat de Valparaíso, va estar interessat a mantenir una seriosa conversa sobre la necessitat d'implementar l'ús de les tecnologies en els processos d'aprenentatge, en els programes de prepostgrau i postgrau que s'imparteixen a la Universitat de Valparaíso.

L'experiència personal adquirida inicialment i l'entusiasme compartit em va motivar a presentar un projecte d'aquesta naturalesa sobre processos complementaris i ús inicial de les tecnologies de la informació i la comunicació per a un model d'aprenentatge virtual a distància, semipresencial. Aquest projecte, aprovat per la Direcció d'Investigació i Postgrau de la Universitat de Valparaíso, va tenir com a base el fonament següent:

"conscient que la majoria de les institucions educatives iniciaven un procés d'incorporar noves propostes pedagògiques en pàgines web, amb tecnologia multimèdia interactiva, modalitat de cursos en línia, projectes específics d'educació virtual generats a les mateixes universitats, incorporen dissenys metodològics que apunten a contribuir al desenvolupament d'estratègies d'aprenentatge. "

Tanmateix, ens semblava que la sola incorporació d'aquestes propostes no garantia, per elles mateixes, un rendiment acadèmic eficient, no es tenia coneixement de l'existència de models estables que validessin o donessin compte dels seus resultats. Per tant, suposàvem que es requeria una contrastació que en demostrés l'eficàcia, i que l'educació a distància, amb continguts matemàtics impartits per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació utilitzades adequadament, és efectivament una eina metodològica complementària que admet bons resultats. El projecte pretenia, precisament, comprovar si l'aprenentatge interactiu, per mitjà d'aquests ambients, és adequat i eficient, per a la qual cosa vam emprendre, amb aquest propòsit, el desenvolupament d'alguns continguts matemàtics específics i impartits a estudiants de la mateixa universitat.

Durant l'execució d'aquest projecte, vaig mantenir diverses reunions de treball amb el Sr. Rector, el seu entusiasme era evident i vam convenir que li presentaria una primera proposta que possibilités avançar en el tema. La seva preocupació més gran se centrava en el fet que tant la Unitat de Programes Especials com el Centre d'Educació a Distància, que tenien com a part de la seva comesa la creació d'activitats i programes a distància, no aconseguien la seva materialització davant la resistència dels acadèmics a produir els canvis metodològics. Es requeria, per tant, dissenyar una estratègia de socialització i comunicació, trencar els mites i entusiasmar els acadèmics disposats a coadjuvar a produir els canvis.

La decisió del Sr. Rector de crear la Comissió de Promoció i Desenvolupament del Sistema d'Educació a Distància a la Universitat de Valparaíso va ser el primer resultat de les nostres converses i reunions sistemàtiques. El rector em va sol·licitar que, en la meua qualitat d'exvicerector acadèmic de la Universitat de Valparaíso i per la mateixa raó, amb coneixement de l'estructura, normes i cultura de l'organització, presidís aquesta comissió, integrada, a més, inicialment, pel director del Centre d'Educació a Distància i el director de la Unitat de Programes Especials. A mesura que aquesta comissió s'acostava a l'estudi d'eventuals projectes, s'incorporaven acadèmics entusiastes i de prestigi disposats a col·laborar a avançar-hi.

Pla d'acció per a la integració tecnològica en el desenvolupament i promoció de l'educació en modalitat no convencional

La resolució de l'autoritat superior de la Universitat de Valparaíso es concreta en una primera etapa amb la creació de la Comissió de Promoció i Desenvolupament del Sistema d'Educació a Distància a la Universitat de Valparaíso. Durant el seu període d'existència la Comissió va permetre efectuar, sistemàticament, reunions de treball d'anàlisi, estudi i realització concreta d'activitats, les quals, complerta la seva comesa, van ser exposades posteriorment en una reunió especial convocada a aquest efecte davant del Consell Acadèmic Ampliat de la Universitat.

És important destacar que a partir del treball de la Comissió i consegüentment amb les polítiques de modernització de

l'Estat, s'inicia a la Universitat de Valparaíso la carrera d'Administració Pública en modalitat presencial. Posteriorment, a partir d'agost del 2002, el mateix programa que s'aplica de manera presencial i amb els mateixos programes i plans d'estudi i algunes de les assignatures a càrrec dels mateixos acadèmics del programa presencial, es comença a impartir el programa en modalitat semipresencial. Això és, les activitats docents es fan a distància, en línia, sincrònic o asincrònic, amb un fort suport tutorial, cada assignatura amb el seu respectiu professor, ajudant, psicòleg i informàtic, de manera que només els certàmens, les proves i els exàmens s'apliquen de manera presencial.

Complerta parcialment la comesa de la Comissió i en la meua qualitat de president, per expressives instruccions del rector, vaig enviar al secretari general de la Universitat un conjunt de propostes perquè les consideressin les autoritats superiors i que tenien relació amb programes d'educació virtual. A més, vaig proposar un avantprojecte de Reglament general d'estudis en la modalitat alternativa no convencional.

Pensem que en consideració a les activitats que tenen relació amb metodologies d'aprenentatge vinculades amb "Educació a distància" i l'ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, es requeria a la Universitat de Valparaíso l'existència d'una unitat que articulés la plataforma tecnològica existent en el Centre d'Educació a Distància i a la Unitat de Programes Especials, amb el desenvolupament de programes acadèmics en modalitats d'educació no convencional. Per tal d'impulsar el convingut per mitjà d'una unitat específica, vaig estimar necessari proposar al Sr. Rector la creació d'una Direcció General d'Educació Virtual de la Universitat de Valparaíso com a entitat i instància articuladora d'aquests processos, els fonaments i objectius de la qual es descriuen a continuació.

- Fonaments generals
- Objectius
- Oportunitat i resultats esperats
- Descripció general d'administració i gestió

Fonaments generals

A l'escenari emergent caracteritzat per la globalització dels sistemes, particularment els anomenats sistemes dinàmics, hi ha en procés una profunda revisió de les premisses i formes tradicionals de concebre les organitzacions, la de les seves funcions i la gestió dels seus processos per a l'assoliment d'objectius específics.

L'educació, considerada com un sistema social i dinàmic, no escapa a aquest canvi de paradigma generalitzat. Pàgines web, videoconferències, tecnologies multimèdia interactives, modalitat de cursos en línia i sistemes tutorial virtuals intel·ligents s'han incorporat com elements imprescindibles i necessaris per al desenvolupament i competència dels programes que ofereixen les institucions d'educació superior.

La incorporació de xarxes, d'Internet i l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació han canviat la manera com es relacionen les institucions, han conduït a modificar-ne l'estructura i organització, han introduït noves fórmules metodològiques en la manera com les persones s'eduquen o intercanvien coneixement, de manera que els seus efectes són variats i complexos, i afecten tant a qui distribueix, com a qui rep aquests processos educatius, raó per la qual, docents i estudiants són en un procés de canvi del seu rol, des d'un paradigma tradicional cap a un nou paradigma.

La Universitat de Valparaíso assumeix aquests nous desafiaments. Pel mateix, convenim que s'han de crear les instàncies necessàries i s'ha de modificar en part la seva estructura organitzacional. L'objectiu s'ha de focalitzar a potenciar els ambients educatius. De tal manera que, mitjançant la plataforma i els mitjans tecnològics existents, amb una conducció acadèmica convenient, es permeti impulsar el sentit innovador i generar els canvis en els estils que comportin un aprenentatge sòlid i consistent, sense apartar-se del nivell i la qualitat acadèmica dels programes que s'imparteixen a la Universitat de Valparaíso.

Objectius

■ Objectiu general

Iniciar un procés de planificació estratègica que tendeixi a la formulació d'un sistema formal d'educació no convencional i a distància que, en definitiva, promogui la creació de la Universitat Virtual a la Universitat de Valparaíso.

■ Objectius específics

- Desenvolupar, en aquesta modalitat no convencional, activitats i programes educatius per a l'educació superior, universitats, instituts professionals, centres de formació tècnica, centres de capacitació i entitats professionals, de manera complementària i sense perjudici de continuar amb aquells programes que s'ofereixen en la forma tradicional o presencial.
- Generar ambients virtuals atractius en una plataforma computacional amb l'ús de les tecnologies de la

informació i la comunicació, per contribuir a la formulació de continguts programàtics integradors i interdisciplinaris.

- Dissenyar, crear i oferir programes en educació virtual que permetin elaborar tòpics i continguts que es puguin incorporar per mitjà de la web <http://www.uv.cl> o bé potenciar amb més força, dedicació i energia <http://www.uvalpovirtual.cl>.
- Lliurar coneixements específics i complementaris, per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació, que ofereix i imparteix la Universitat de Valparaíso, tant en la seva forma presencial tradicional com en les formes no convencionals, virtual i a distància

Oportunitat i resultats esperats

Amb la implementació i execució de programes acadèmics d'educació virtual a la Universitat de Valparaíso, es pretén el següent:

- Satisfer, d'una part, les necessitats acadèmiques que demanden els estudiants en tota l'etapa de la seva formació professional en l'educació superior, d'una altra, oferir amb aquesta modalitat noves i diverses activitats educatives en programes de diplomats, posttutelats o postgrau.
- Aconseguir un impacte positiu en la docència i una significativa disminució en la taxa de repetició o abandonament en carreres i programes de pregrau.
- Assolir una major cobertura educativa i un efecte multiplicador en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Crear de manera creixent equips interdisciplinaris que permetin desenvolupar i investigar noves metodologies d'aprenentatge i ensenyament, vinculats amb tecnologies educatives i ús adequat i eficient de les noves tecnologies de la informació i la comunicació.

Descripció general d'administració i gestió

Com s'assenyala anteriorment i a partir dels fonaments generals, per a aconseguir una bona comesa que permeti desenvolupar programes acadèmics d'educació virtual i assolir els objectius proposats, es requeria una entitat o instància acadèmica administrativa que articulés els processos i programes que s'imparteixen en la forma no convencional i a distància. Aquesta entitat hauria de disposar de la necessària independència acadèmica i suficient autonomia administrativa que permetés l'assolir els objectius i els resultats esperats.

Per tot l'anterior, vaig proposar al Sr. Rector la conveniència de comptar amb una unitat orgànica d'administració central, això és, per exemple, una Direcció General d'Educació Virtual, dependent de la Rectoria de la Universitat de Valparaíso, d'acord amb les normes establertes al Reglament Orgànic i les modificacions que es requereixin. Aquesta unitat hauria de tenir la necessària autonomia i una capacitat de gestió per al desenvolupament de programes en modalitats no convencionals.

Així mateix, sense perjudici de l'acceptació o rebuig d'aquesta última proposta, vaig estimar pertinent que s'hauria d'iniciar l'estudi necessari que possibilités modificar convenientment i adaptar el Reglament general d'estudis de la Universitat a aquesta nova realitat. O en el seu defecte, crear un reglament d'estudis per a modalitats no convencionals i a distància, que estableixi normes compatibles, equivalents i homologables als plans i programes d'estudi que s'imparteixen en la forma presencial i tradicional. Al seu torn, vaig trametre la preocupació sobre tot allò que es refereixi a les certificacions que acreditin l'aprovació d'assignatures de plans i programes d'estudis equivalents, independent de la modalitat en què s'imparteixen.

Conclusions generals

Les autoritats superiors de la Universitat de Valparaíso, d'acord amb el Pla estratègic que va permetre concordar les bases d'una política global de desenvolupament futur per a la Universitat, i consegüentment, d'acord amb les orientacions estratègiques de la rectoria de la Universitat de Valparaíso, han explicitat la necessitat d'enfortir les activitats d'educació contínua, incorporant les noves tecnologies de la informació i la comunicació en el procés d'ensenyament aprenentatge. L'anàlisi i informe de la Comissió de Promoció i Desenvolupament de l'Educació a Distància, constituïda pel Rector, va permetre implementar la carrera d'Administració Pública en modalitat semipresencial que s'insereix en les polítiques de modernització de l'Estat de Xile.

A partir de l'experiència adquirida com a pla pilot alternatiu d'assignatures que s'imparteixen en modalitat semipresencial, es va proposar a la Rectoria de la Corporació la necessitat i conveniència de crear una instància, articuladora, orientada a incorporar processos educatius d'aprenentatge alternatius a les modalitats convencionals o tradicionals, decisió que va ser acollida favorablement per les autoritats superiors de la Universitat de Valparaíso. En aquest sentit es va crear la Direcció General d'Educació Virtual, unitat que té com a missió sensibilitzar, socialitzar,

enfortir i intensificar l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per tal de contribuir a millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge en els programes acadèmics que s'imparteixen a la Universitat de Valparaíso.

La Direcció General d'Educació Virtual és la unitat academicoadministrativa vinculada i dependent de la rectoria de la Universitat de Valparaíso, amb autonomia de gestió, que té la comesa de planificar, administrar, gestionar, executar i avaluar programes i activitats que es desenvolupen i s'imparteixen en modalitat no convencional, alternativa i complementària a la forma tradicional.

La Direcció General d'Educació Virtual tendeix a la concreció de plans d'acció per a la integració tecnològica en el desenvolupament i promoció de l'educació en modalitats no tradicionals i a coadjuvar a implementar càtedres d'*e-learning*. El seu objectiu general és desenvolupar un procés de planificació estratègica que tendeixi a la formulació d'un sistema formal d'educació no convencional, a distància, virtual i semipresencial, que promogui, en definitiva, la creació de la Universitat Virtual a la Universitat de Valparaíso. Per mitjà de la Direcció General d'Educació Virtual, es pretén promoure i contribuir, en conjunt amb les unitats acadèmiques, la formulació de plans, activitats i programes educatius més flexibles amb continguts integradors, en ambients virtuals atractius per a estudiants i professors, sustentats en una plataforma computacional i implementats amb l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.

A més, oferir programes en educació virtual, que permeti l'elaboració de tòpics i continguts que s'incorporin per mitjà de la web de la Universitat de Valparaíso i al portal específic amb què compta, per a aquest propòsit, la Direcció General d'Educació Virtual de la Universitat de Valparaíso, i desenvolupar, en aquesta modalitat no convencional, activitats i programes educatius per a l'educació en els nivells de preingrés a les universitats.

Amb la implementació i execució de programes acadèmics en entorns virtuals d'aprenentatge, es pretén satisfer les necessitats acadèmiques que demanden els estudiants de pregrau en tota l'etapa de la seva formació professional i també es vol oferir, amb aquesta modalitat, noves i diverses activitats educatives en programes de diplomats, posttítulats i postgraus.

Entre els objectius que es volen assolir hi ha la creació d'un impacte positiu en la docència i la disminució de la taxa de repetició; així mateix, també es vol evitar l'abandonament en carreres i programes de pregrau. Pel mateix, es vol assolir una major cobertura educativa un efecte multiplicador en el procés d'ensenyament-aprenentatge, crear en forma creixent equips interdisciplinaris, usar de manera adequada i eficient les noves tecnologies de la informació i la comunicació, desenvolupar i investigar noves metodologies d'aprenentatge i ensenyament vinculats amb els processos tecnològics educatius.

Síntesi cronològica

Any 2000

- Projecte pilot d'implementació de materials amb continguts i temes d'una assignatura de matemàtiques incorporats a la pàgina web de la Universitat de Valparaíso.
- Es concreta la proposta de creació de la carrera d'Administració Pública en modalitat presencial. En el seu estudi i disseny s'incorporen els elements i les condicions perquè, posteriorment, es pugui impartir en modalitat no convencional. A distància semipresencial.

Any 2001

- Disseny estructural d'un primer esborrany de model d'ensenyament-aprenentatge i primeres fites de la tecnologia necessària per a implementar un projecte en modalitat a distància. S'analitzen detalladament les barreres i les eventuais dificultats. Confecció del material instruccional, implementació d'una xarxa d'examinacions, diferenciació d'altres iniciatives similars amb l'ús de tecnologies.
- S'inicia l'estudi d'un pla estratègic de la Universitat de Valparaíso en el qual es considera, entre les seves prioritats, el desenvolupament de programes acadèmics i els processos administratius amb ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Es pren en consideració la necessitat d'implementar programes d'educació a distància.
- Es comparen diverses alternatives de plataformes informàtiques, considerant costos, potencial d'economies d'escala, funcionalitat per a suportar les necessitats derivades d'un programa acadèmic de formació de pregrau, postgrau i posttítulació o més. Amb la col·laboració d'especialistes en informàtica, es van analitzar les plataformes Webct, Learning Space, Topclass i alternatives Open Source, entre d'altres. L'informe tècnic proposat conclou que la millor opció per a cobrir inicialment les necessitats de la Universitat de Valparaíso, en aquesta matèria, és modificar i adequar alguna plataforma disponible de codi obert.
- S'avaluen models per a la confecció de materials autoinstruccional i es fa una anàlisi exhaustiva en cada

situació. Guies mestres, desenvolupament amb authorware de macromedia, implementació d'una línia de producció orientada a un control de qualitat, línia de disseny i producció organitzada cap a una editorial amb suport metodològic.

- Entrevistes i compromisos amb docents considerats com a eventuais autors de materials instruccionals.
- Anàlisi proactiva de la logística necessària, serveis de tercers, serveis de correus, serveis bancaris, serveis telefònics, serveis de producció i multicopiat, connexions amb la Direcció de Sistemes Informàtics i Comunicacions de la Universitat de Valparaíso per a suport tecnològic, xarxes de sales i contactes d'eventuals professors examinadors en punts remots.
- Es configura un servidor primari d'ualpovirtual, s'inicia la investigació i desenvolupament del que seria la plataforma de treball amb els futurs estudiants en programes de modalitat no convencional.

Any 2002

- Es decideix iniciar la carrera d'Administració Pública en modalitat semipresencial.
- S'implementa un servidor independent de la Direcció de Serveis Informàtics i Computacionals, DISICO.
- S'inicia la campanya de promoció i informació de la carrera d'Administració Pública en modalitat semipresencial.
- Es proposen i firmen convenis amb institucions públiques, com municipalitats, associació d'empleats fiscals, entre d'altres, per tal d'incorporar com a estudiants funcionaris d'aquestes reparticions públiques.
- Disseny de procés i base de dades per al control d'interessats amb un primer desenvolupament de proves amb Php- Nuke.
- Es decideix ampliar la cobertura de l'oferta de la carrera d'Administració Pública a tot el territori de la República de Xile, inclosa la Illa de Pasqua i Juan Fernández.
- Contactes amb la Divisió Acadèmica i la Divisió d'Administració i Finances de la Universitat de Valparaíso per a establir procediments especials i adequats en l'ingrés d'alumnes a la carrera d'Administració Pública en modalitat semipresencial.
- S'aixeca una primera versió, amb caràcter experimental, de la plataforma que han d'utilitzar els eventuais alumnes a ser incorporats a la carrera d'Administració Pública, modalitat semipresencial, i s'inicia el procés de modulació, didactització, diagramació i disseny de materials pedagògics, digitalització dels primers quatre textos corresponents a les primeres quatre assignatures que s'imparteixen en el primer semestre lectiu.
- S'avalua i es recullen opinions sobre el disseny de la plataforma, es corregeixen les dificultats per a perfeccionar-les i s'incorporen com a suport al treball tutorial professionals competents en l'àrea de la psicologia educacional.

Any 2003

- Totes les activitats assenyalades anteriorment es van fer sota la supervisió i control de la Comissió de Planificació i Desenvolupament del Sistema d'Educació a Distància a la Universitat de Valparaíso, que va ser creada per resolució del rector el juliol de l'any 2001.
- Es crea a la Universitat de Valparaíso, la Direcció General d'Educació Virtual, òrgan d'administració central sota la dependència directa de rectoria, encarregat de promoure, desenvolupar i gestionar programes, tant de pregrau, postgrau o posttitulació que s'imparteixin a distància o amb modalitats no convencionals o d'educació a distància.

Any 2004

La Direcció General d'Educació Virtual de la Universitat de Valparaíso, per tal de dissenyar i implementar el seu desenvolupament, va efectuar el gener de 2004, la primera Jornada d'Estudis i Anàlisi de Planificació Estratègica. Els resultats d'aquesta jornada de planificació i el Projecte de desenvolupament de la Direcció General d'Educació Virtual s'exposen en un document adjunt.

Dossier

- Annex 1. Pla estratègic de la Universitat de Valparaíso 2002-2007
- Annex 2. Pla estratègic de la Direcció General d'Educació Virtual
- Annex 3. Política global de desenvolupament de la Universitat de Valparaíso. Junta Directiva
- Annex 4. Anàlisi comparativa de plataformes educacionals
- Annex 5. Qüestionari d'opinions estudiantils núm. 1
- Annex 6. Qüestionari d'opinions estudiantils núm. 2
- Annex 7. Decret de creació de la Direcció General d'Educació Virtual